
LEVNADSBEKRIVNING

NAMN : LISA BENGTSDOTTER
FÖDD, PLATS : HISHULT SOCKEN, HALLANDS LÄN
DATUM : 1809-06-16
DÖD : 1888-06-11, HISHULT SOCKEN, HALLANDS LÄN SOCKEN ROTE OCH BOSTÄLLE

KRINGVANDRANDE QVINNSPERSON

Födelse

Lisa föddes som det första barnet av totalt fem barn på torpet Skraddarebygget där Bengt var sockenskräddare. Bengt och Pernilla gifter sig den 1809-05-14, en knapp månad innan Lisa föds

Lisas syskon,

Johannes föd 1811 i Farhultsbygget, Hishults socken,
Christan född 1816 och död 1818 under St. Sjönhult, Hishults socken,
Beata, Phrilian född 1819 under st. Sjönhult, Hishults socken
Petter född 1821 född i Hishult och död på torpet Laxvik, Trönninge socken där hans dotter Sanna finns.

Uppväxt

Vid tiden för Lisas uppväxt var Sverige fattigt och det enda arbete som Lisa kunde få, - och för alla andra fattiga personer för den delen- , var att bli piga hos någon bonde eller soldat. Lisa ger sig ut på vandring för att försöka hitta något arbete förmodligen efter det att någon av hennes föräldrar dött, förmodligen pappan och hennes mor hamnat på fattighuset. Detta sker förmodligen någonstans runt 1840-talet då hennes bror Petter 1842-03-05 blir soldaten Nr. 26 med soldatnamnet Kränk. Petter flyttar till Vrå socken i Kronobergs län. Petter blir sedan min morfars farfar, men det är en helt annan historia

Lisas vandring, sonen Nils

Lisa dyker upp i Gryts socken, Kristianstads län 1841, där hon föder sin första son Nils. Fadern till Nils är okänd, men eftersom han har efternamnet Nilsson så kan man anta att faderns förnamn är Nils, enligt patronymikon-regeln.

Lisas son Nils finns inte upptagen i någon födelsebok 1841 i Gryts socken enligt ett intyg från pastorsämbetet i Hjäsås. Intyget är utfärdat av pastor Sven Sjögren i Björnekulla socken 1859. Å uppenbarligen finns hon i Hjäsås 1859, men hon finns inte upptagen på något boställe i Hjäsås som jag kunnat hitta.

Nils gifter sig 1880 med Assarina Bengtsdotter och de flyttar till Örkekljunga i Kristianstads län. De får fem barn en dotter, Thea Eomina och 4 söner, Bernhard, Oskar Carl och Fritz. De flyttar så småningom till Kvidinge i Skåne län och till Hasslöf i Hallands län där Nils dör 1915. Dottern Thea Eomina utvandrar till Amerika

Lisas vandring, sonen August

Nästa gång Lisa dyker upp är i Jonstorps socken Skåne län, där hon föder sin andra son August, född 1851. I födelseboken står det att August är född i Teppehusen och att Lisa står upptagen, inte som piga, utan en "Kringvandrande kvinnsperson". Teppehusen finns i många socknar och byar och betecknar ett hus som låg på allmanningen. Här bodde lite mer "löst folk, än bönderna", et var ofta hantverkare, soldater eller lösdrivare av olika slag.

Även sonen August får efternamnet Nilsson, frågan kvarstår om August och Nils har samma far, verkar troligt. Så kanske hon på något sätt lever med någon man som har Nils som förnman, efternamnet har jag inte kunnat utröna.

August kommer till Kvidinge i Skåne län endast 17 år gammal, han hamnar på en gård som dräng, gården heter Kärreberga No. 3 i Kvidinge. 1883 kommer August till Bjuv socken, Skabelycke gård, inte lång ifrån det kungliga slottet Sofiero, där han arbetar som dräng. 1887 i Bjuv socken gifter August sig med Fredrika Johansdotter, August är vid giftermålet fortfarande dräng, men nu på det kungliga slottet Sofiero utanför Helsingborg. Möjligheten att tjäna pengar nu som gift - och med först barnet fött, Josef 1889 och dottern Sabina på väg - var små, blir August gruvarbetare i Bjuvs gruva 1890. August får ytterligare tre barn, döttrarna Sabina, född 1890, Sara född 1892 och Wilhelmina född 1900.

August bor kvar i Bjuv fram till sin död 1931, han arbetar hela tiden som gruvarbetare. Sonen Josef utvandrar till Amerika

Lisas vandring, ett tragiskt öde

Nästa gång Lisa dyker upp är 1856 i Hishults socken och hon finns upptagen längst bak i husförhørsboken under rubriken "Socknens slut" det vill säga personer som gick omkring på socken och tiggde och hade ingen plats att bo. Om Lisas eventuella livspartner finns inget sagt, det verkar som Lisa lever ensam och dör ensam i Hishult

Fattigsverige

I fattigsverige försåg sockenmännen dessa personer med en så kallad fattigklubba, på vilken var inristad de olika gårdarnas bomärke och i vilken ordning de skall gå till respektive gård för att få någonting att äta och då ofta en bit rova, en bit av en fisk som familjen på gården inte ville ha och kanske en potatis eller två.

På gårdarna innanför dörren i taket fanns ofta en så kallad tiggarbjalke, det vill säga en timmerstock i taket som gick tvärs över farstun som markerade hur långt in i farstun de tiggande fick gå, gick man innanför denna markering så kunde man riskera att bli utslängd utan mat.

Detta pågår från 1856 fram till 1888, där jag har hittat henne som piga i sockens hus, det vill säga fattighuset, Hasslöfs socken Hallands län. Lisa dör som utfattig den 1888-06-17 i Hasslöfs socken. Om Lisa är begravd i vigd jord det vill säga på kyrkogården eller i ovigd jord –utanför kyrkogården- framgår inte.